
Raad voor Cultuur

jaarverslag 2004

Ministerie van de
Vlaamse Gemeenschap

INHOUD

VOORWOORD	3
1. LEGISTIEK KADER	4
1.1. Opdracht	4
1.2. Termijn voor advies	5
1.3. Openbaarheid	5
1.4. Huishoudelijk reglement	5
2. SAMENSTELLING	6
3. VERGADERINGEN	10
4. ADVIEZEN EN AANBEVELINGEN	11
4.1. Overzicht van de adviezen en aanbevelingen	11
4.2. Advies C 01/2004	12
4.3. Advies C 02/2004	13
4.4. Advies C 03/2004	13
4.5. Advies C 04/2004	15
4.6. Advies C 05/2004	16
4.7. Aanbeveling	16
5. MEMORANDUM AAN DE VLAAMSE REGERING EN HET VLAAMS PARLEMENT	18
5.1. Situering	18
5.2. Inhoud	19
5.3. Verspreiding	23
6. GESPREKKEN IN HET KADER VAN DE REGERINGSVORMING	23
6.1. Gesprek met informateur Yves Leterme	23
6.2. Gesprek met de administratie Cultuur	24
6.2.1. De financiering van cultuur	24
6.2.2. De creatieve industrieën	25
6.2.3. Internationaal, interregionaal en interstedelijk cultuurbeleid	25
6.2.4. Digitalisering	26

6.2.5. Meer visie op cultuur, in plaats van een rijtje subsiemaatregelen	27
6.2.6. Cultuur en onderwijs	28
6.2.7. Raad voor Cultuur vraagt meer ondersteuning en duidelijke taakverdeling	28
6.3. Gesprek met Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel.	28
6.4. Hoorzittingen en gedachtewisselingen in het Vlaams Parlement	28
7. SECRETARIAAT	30
8. WEBSITE	31
9. PERS.....	31
10. AGENDA VOOR 2005	34
10.1. Aandachtspunten	35
10.2. Strategische advisering.....	36
COLOFON	38

VOORWOORD

In de tijd van veranderingen waaraan het Vlaams cultuurbeleid onderhevig is, tracht ook de Raad voor Cultuur zijn rol geleidelijk te herbepalen en zo een andersoortige ruimte voor de toekomst te scheppen.

Het Vlaams cultuurbeleid rondt zijn groeiproces naar volwassenheid af met het kunstendecreet en het erfgoeddecreet. Daarmee kan Vlaanderen eindelijk de ambitie hebben om geen enkele culturele sector nog beleidsmatig achter te stellen.

Minister Bert Anciaux hecht ook sterk belang aan de internationale dimensie als een integraal gegeven.

Tegelijkertijd wordt ook de adviseringsstructuur hervormd waarbij een strategische adviesraad voor het beleidsdomein opgericht wordt.

De Raad voor Cultuur anticipeert hierop door bewuster te focussen op brede vragen, eerder dan passief zijn juridische functie te vervullen.

Het blijft een niet voor de hand liggende opdracht die enkel met veel volutarisme van alle leden tot de gewenste resultaten kan leiden.

De geleidelijke uitbouw van een administratieve ondersteuningsstructuur schept steeds meer mogelijkheden. Ook dit eerste jaarverslag is daar een voorbeeld van.

Inderdaad, een raad als deze zou jaarverslagen moeten maken.

Bart De Baere
Voorzitter

De Raad voor Cultuur in vergadering

1. LEGISTIEK KADER

De Raad voor Cultuur is opgericht bij decreet van 19 december 1997 (BS 11 april 1998), gewijzigd bij decreten van 30 maart 1999 (BS 27 augustus 1999), 18 mei 1999 (BS 15 juli 1999), 2 april 2004 (BS 6 juli 2004) en 7 mei (BS 9 juli 2004).

Besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 1998 (BS 25 juni 1998), gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 20 oktober 1998 (BS 5 december 1998) en bij besluit van 15 december 2000 (BS 1 februari 2001).

1.1. Opdracht

De Raad voor Cultuur geeft op eigen initiatief of op verzoek van de Vlaamse Regering of het Vlaams Parlement onafhankelijke en deskundige adviezen en aanbevelingen over culturele ontwikkelingen en de samenhang en doeltreffendheid van het cultuurbeleid.

De opdracht van de Raad voor Cultuur is bepaald in artikel 5 van het decreet van 19 december 1997 en luidt als volgt:

”De Raad voor Cultuur heeft in het kader van beleidsvoorbereiding en beleidsevaluatie als opdracht:

1° Op eigen initiatief, op verzoek van de regering of op verzoek van het Vlaams Parlement, onafhankelijke en deskundige adviezen en aanbevelingen te verstrekken omtrent:

- a) de culturele ontwikkelingen in de Vlaamse Gemeenschap;
- b) een inclusief cultuurbeleid waarbij vanuit vele maatschappelijke invalshoeken de bevordering van de culturele levenskwaliteit wordt nagestreefd;
- c) het intersectorale cultuurbeleid in alle aangelegenheden bedoeld in artikel 2 (verwijzing naar de culturele aangelegenheden);
- d) de bevordering van culturele participatie en het wegwerken van culturele

achterstelling;

e) het evalueren van en adviseren over de internationale culturele samenwerking;

f) de bevordering van de creatie, de productie en de bewaring van cultuurproducten;

g) de beleidsvoorstellen vanuit hun mogelijke rechtstreekse of onrechtstreekse effecten en vanuit hun samenhang met het hele cultuurbeleid;

h) de samenhang en de doeltreffendheid van het cultuurbeleid als zodanig.

2° In samenwerking met de regering debatten en studiedagen over beleidsrelevante thema's organiseren."

1.2. Termijn voor advies

Als de Vlaamse Regering advies vraagt, dient de Raad voor Cultuur advies te geven binnen de door haar gestelde termijn.

Voor advies op verzoek van het Vlaams Parlement heeft de Raad voor Cultuur minstens 30 dagen.

1.3. Openbaarheid

Vijf dagen na overlegging aan de Vlaamse Regering of aan het Vlaams Parlement zijn de adviezen en de verslagen openbaar.

1.4. Huishoudelijk reglement

De Raad voor Cultuur legde een voorstel van huishoudelijk reglement voor aan de Vlaamse Regering. Op 12 maart 2004 werd het door de Vlaamse Regering goedgekeurd.

2. SAMENSTELLING

Vrijdag 12 december 2003 benoemde de Vlaamse Regering de nieuwe leden van de Raad voor Cultuur (Belgisch Staatsblad van 14.01.2004 – Ed. 2).

Vrijdag 14 mei 2004 benoemde de Vlaamse Regering drie leden, afgevaardigden van de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding en van de Vlaamse Mediaraad tot lid van de Raad voor Cultuur (Belgisch Staatsblad van 07.06.2004 – Ed. 2)

De Raad voor Cultuur is als volgt samengesteld: (zie ook figuur pag. 9)

- 13 leden deskundig inzake culturele aangelegenheden;
- 7 leden van de Raad voor de Kunsten: voorzitter + 6 voorzitters commissies;
- 7 leden van de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding: voorzitter + 4 voorzitters commissies + 2 leden;
- 2 leden van elk van de volgende raden:
 - de Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap;
 - de Vlaamse Hoge Raad voor de Sport;
 - de Vlaamse Mediaraad;
 - de Vlaamse Raad voor het Toerisme.

De huidige leden zijn, in alfabetische volgorde:

- 1° de heer Patrick Allegaert, wetenschappelijk medewerker museum Dr. Guislain, Gent
- 2° de heer Herman Baeten, directeur Musica vzw, impulscentrum voor muziek
- 3° mevrouw Hasina Benchelabi, artistieke kern Toneelgezelschap Dito-Dito, auteur

-
- 4° mevrouw Sigrïd Bousset, ondervoorzitter Raad voor Cultuur, programmator Het Beschrijf
 - 5° mevrouw Moniek Bucquoye, tentoonstellingsmaker, auteur design en architectuur
 - 6° de heer Bart De Baere, voorzitter Raad voor Cultuur, directeur MuHKA
 - 7° de heer Jan De Braekeleer, directeur Wisper
 - 8° de heer Piet De Gryse, conservator Koninklijk Legermuseum, Brussel
 - 9° mevrouw Chantal De Smet, hoofd culturele dienst Hogeschool Gent
 - 10° de heer Hugo De Vos, directeur Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk
 - 11° de heer Bart Doucet, cultuurbeleidscoördinator Stad Gent
 - 12° de heer Eddy Frans, algemeen directeur vzw De Rand
 - 13° mevrouw Anjes Goris, docente Katholieke Sociale Hogeschool Brussel
 - 14° de heer Frank Herman, ergoedcel Antwerpen
 - 15° de heer Gi Mateusen, oprichter-vennoot van PICS bvba, audio-visueel productiebedrijf
 - 16° mevrouw Jorijn Neyrinck, ERF Brugge
 - 17° de heer Johan Notte, directeur Vermeylenfonds
 - 18° de heer Rik Pinxten, hoogleraar Universiteit Gent
 - 19° mevrouw Marleen Platteau, voorzitter Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding, cultuurbeleidscoördinator Ternat
 - 20° de heer Harold Polis, uitgeefredacteur Meulenhoff/Manteau
 - 21° de heer Geert Puype, algemeen voorzitter VVBAD, bibliothecaris Openbare bibliotheek Menen
 - 22° de heer Edmond Schepers, Katholieke Hogeschool Mechelen
 - 23° de heer Johan Swinnen, hoofddocent VUB, Voorzitter Vlaamse Dienst voor Filmcultuur
 - 24° de heer Johan Thielemans, voorzitter Raad voor de Kunsten, docent Hogeschool Gent

- 25° mevrouw Leen Thielemans, coördinator Kunst in Zicht
- 26° de heer Julien Van Borm, hoofdbibliothecaris Universiteit Antwerpen
- 27° mevrouw Leen Vanderhulst, voorzitter Vlaamse Jeugdraad
- 28° de heer Joannes Van Heddegem, directeur-generaal Hogeschool Sint-Lukas Brussel
- 29° de heer Bart Vanreusel, voorzitter Vlaamse Sportraad, hoogleraar sportsociologie Katholieke Universiteit Leuven
- 30° de heer Peter Vantygghem, chef cultuur en media De Standaard
- 31° de heer Jan Van Vaerenbergh, directeur Openbare Bibliotheken Antwerpen
- 32° mevrouw Martine Verheyen, sporttechnisch coördinator FROS Amateursportfederatie vzw
- 33° de heer Luk Verschueren, voorzitter Centrum voor Arbeidersvorming en Cultuur
- 34° de heer Steven Wouters, secretaris Vlaamse Jeugdraad

RAAD VOOR CULTUUR

13 deskundigen
 Vz.: Bart De Baere
 Ovz.: Sigrïd Bousset

- Hasina Benchehabi
- Bart Doucet
- Frank Herman
- Jorijn Neyrinck
- Rik Pinxten
- Johan Swinnen
- Leen Thielemans
- Joannes Van Heddegem
- Pieter Vantighem
- Jan Van Vaerenbergh
- Luk Verschueren

Raad voor de Kunsten

Vz. RavoKu: Johan Thielemans
 Vz. Arch.+Vormg.: Moniek Bucquoye
 Vz. Letteren: Harold Pollis
 Vz. Musea: Piet De Gryse
 Vz. Muziek: Herman Baeten
 Vz. Beeldende Kunst: Chantal De Smet
 Vz. Podiumkunsten: Patrick Allegaert

7 Raad voor de Kunsten

7 Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding

Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding

Vz. RavoVoCs: Manleen Platteau
 Vz. Commissie Bibliotheken: Julien Van Borm
 Vz. Commissie Volksontwikkeling: Jan De Braekeleer
 Vz. Commissie Culturele Centra: Anjes Goris
 Vz. Commissie Amateurist. Kunstbeoef.: Eddy Frans
 Twee leden: Geert Puype en Hugo De Vos

2 Vlaamse Jeugdraad: Leen Vanderhulst en Steven Wouters
 2 Vlaamse Sportraad: Martine Verheyen en Bart Vanreusel
 2 Vlaamse Mediaraad: Johan Notte en Gi Mateusen
 2 Vlaamse Raad voor het Toernisme: Edmond Scheepers en ... (werd in mei 2004 opgeheven)

Dagelijks Bestuur

Vz. Bart De Baere
 Ovz. Sigrïd Bousset

2 deskundigen: Jorijn Neyrinck en Bart Doucet
 Vz. RavoKu: Johan Thielemans
 Vz. RavoVoCs: Manleen Platteau + wn. Geert Puype

Commissies met opdracht

3. VERGADERINGEN

Vergadering van 15 januari 2004

- Installatie Raad voor Cultuur;
- Inleiding door minister van Cultuur Paul Van Grembergen;
- Kennismaking en praktische afspraken;
- Toelichting uitvoeringsbesluit kunstendecreet door Ann Olaerts, adviseur.

Vergadering van 12 februari 2004

- Bespreking huishoudelijk reglement;
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het kunstendecreet van...;
- Voorontwerp van decreet op aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector;
- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het erfgoeddecreet van...;
- Samenstelling Dagelijks Bestuur (zie afspraak in punt 3.3. van het verslag van 15 januari 2004);
- Gedachtewisseling over de opdracht van de Raad voor Cultuur.

Vergadering van 3 juni 2004

- Memorandum Raad voor Cultuur;
- Advies over het voorontwerp van decreet (uitgesteld) betreffende de strategische adviesraad voor cultuur.

Vergadering van 2 december 2004

Informatieronde in samenspraak met de administratie Cultuur over de creatieve industrieën. Deze informatievergadering werd georganiseerd in samenwerking met de Raad voor de Kunsten en de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding.

- Goedkeuring verslag 3 juni, en naar aanleiding daarvan:
- Stand van zaken opvolging memorandum;
- Mededeling Advies over 2de ontwerp van besluit erfgoeddecreet dat samen met de Raad voor de Kunsten werd voorbereid op 11 oktober 2004;
- Cultuur en kunst inzake beheersovereenkomst VRT;
- Creatieve industrieën;
- Programma 2005;
- Rondvraag en varia.

4. ADVIEZEN EN AANBEVELING

4.1. Overzicht van de adviezen en aanbeveling

De Raad voor Cultuur bracht in 2004 vijf adviezen uit en één aanbeveling:

Advies C 01/2004 Advies bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering betreffende de uitvoering van het kunsten-decreet.

Advies C 02/2004 Advies bij het voorontwerp van decreet op aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector.

Advies C 03/2004 Advies bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse

Regering betreffende de uitvoering van het erfgoed-decreet.

Advies C 04/2004 Advies bij een wijziging van het besluit betreffende de Adviserende Beroepscommissie voor Culturele Aangelegenheden.

Advies C05/2004 Advies bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het erfgoed-decreet van 7 mei 2004 houdende de organisatie en subsidiëring van een cultureel erfgoedbeleid, voor wat betreft de musea, de cultureel- erfgoedpublicaties en de projecten cultureel erfgoed.

Aanbeveling Brief van 7 december 2004 betreffende de taakomschrijving en de werkwijze van de Raad voor Cultuur.

4.2. ADVIES C01/2004 bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het kunstendecreet (03 maart 2004)

De Raad voor Cultuur bereidde het advies voor in zijn vergadering van 12 februari 2004.

Gelet op het feit dat dit advies betrekking heeft op een ontwerpbesluit bij een decreet in de ontwerpfase, wenst de raad te benadrukken dat hij zich het recht voorbehoudt om een nieuw advies uit te brengen als er belangrijke wijzigingen zouden worden aangebracht aan het ontwerp van decreet.

De Raad voor Cultuur drukt zijn waardering uit voor het advies K 01/04 betreffende het ontwerp van besluit dat door de Raad voor de Kunsten is

geformuleerd en sluit zich aan bij het advies.

De raad drukt in het bijzonder ook de wens uit dat rekening zal worden gehouden met het voorstel om een formeel moment van overleg te voorzien tussen de minister en zijn adviesorganen, waarbij de minister zijn uiteindelijke beslissing toelicht en kan verduidelijken voor welke punten en waarom desgevallend van een advies wordt afgeweken.

4.3. ADVIES C 02/2004 bij het voorontwerp van decreet op aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector (03 maart 2004)

De Raad voor Cultuur bereidde het advies voor in zijn vergadering van 12 februari 2004.

De Raad voor Cultuur drukt zijn waardering uit voor het advies 04/04 van 4 februari 2004 van de Vlaamse Jeugdraad en voor het advies (goedgekeurd in de vergadering van 11.02.04) van de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding bij het voorontwerp van decreet op aanvullende subsidies voor tewerkstelling in de culturele sector.

De Raad voor Cultuur sluit zich bij deze adviezen aan.

4.4. ADVIES C 03/2004 bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het erfgoeddecreet (03 maart 2004)

De Raad voor Cultuur bereidde het advies voor in zijn vergadering van 12 februari 2004.

Gelet op het feit dat dit advies betrekking heeft op een ontwerpbesluit bij een decreet in de ontwerpfase, wenst de raad te benadrukken dat hij zich

het recht voorbehoudt om een nieuw advies uit te brengen als er belangrijke wijzigingen zouden worden aangebracht aan het ontwerp van decreet.

De Raad voor Cultuur drukt zijn waardering uit voor de werkzaamheden van de Beoordelingscommissie Musea ter voorbereiding van dit advies.

De Raad voor Cultuur neemt akte van het verlagen van de drempel voor het afsluiten van erfgoedconvenants voor gemeenten tot 20.000 inwoners.

Gelet op het feit dat er slechts maximum drie nieuwe convenants per jaar kunnen worden afgesloten, pleit de Raad voor Cultuur ervoor om een rangorde op te stellen door het aftoetsen van de criteria waardoor de aanvragers 4, 5 en 6 hun plaats in de rangorde behouden.

De Raad voor Cultuur wijst op de moeilijke weg die wordt voorzien om een samenwerkingsverband uit te bouwen wegens de vereiste oprichting van een vzw.

Voor wat het advies en de beoordeling betreft, wijst de Raad voor Cultuur op het gevaar voor nieuwe schotten. Er zal zeker nog overleg nodig zijn tussen de verschillende beoordelingscommissies onder meer tussen de beoordelingscommissie Musea en de Beoordelingscommissie Erfgoedconvenants en Projecten Cultureel Erfgoed omwille van de raakvlakken tussen musea en cultureel erfgoed. De Raad voor Cultuur is de mening toegedaan dat de op te richten Adviescommissie Cultureel Erfgoed hiervoor het geschikte platform is.

De Raad voor Cultuur merkt op dat de regeling voor Brussel een druppel op een hete plaat is, gelet op het territorium dat wordt bestreken en de complexiteit van de specifieke situatie.

4.5. ADVIES C 04/2004 bij een wijziging van het besluit betreffende de Adviserende Beroepscommissie voor Culturele Aangelegenheden (20 april 2004)

De Raad voor Cultuur onderschrijft de nood aan een adequate, objectieve procedure die het mogelijk maakt de minister te adviseren over een beroep, bezwaar of verweer tegen een, op basis van de toepasselijke sectorale regelgeving, geuit en formeel betekend voornemen van beslissing.

De Raad voor Cultuur staat dan ook positief tegenover het voorstel tot wijziging van het besluit dat beoogt de werking van de beroepscommissie te optimaliseren en de samenstelling ervan in de toekomst te vergemakkelijken.

De raad is het eens met de voorstellen rond de versoepeling van de onverenigbaarheden. Bij de raad staat de wens van een objectieve "rechtsgang" voorop. In die zin stelt de Raad voor Cultuur zich de vraag of het gewenst is dat zetelende politici in een federaal of gewestelijk parlement een mandaat kunnen bekleden in de Adviserende Beroepscommissie. De werkzaamheden van de commissie zijn zo fundamenteel dat elk vermoeden van mogelijke beïnvloeding best wordt vermeden.

De Raad voor Cultuur stelt enkele technische aanpassingen aan de tekst voor:

Art. 1, 3°: moet worden aangepast als volgt: in artikel 4, 5 en 7 worden de woorden "of plaatsvervangende lid" telkens geschrapt.

Motivering: in artikel 7, §3 zit nog een keer "plaatsvervangend lid".

Art. 1, 6°: in §3 ontbreekt bij de datum van 14 december het jaartal (1983).

4.6. ADVIES C 05/2004 bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het erfgoeddecreet van 7 mei 2004 houdende de organisatie en subsidiëring van een cultureel erfgoedbeleid, voor wat betreft de musea, de cultureel-erfgoedpublicaties en de projecten cultureel erfgoed (22 oktober 2004)

De Raad voor Cultuur drukt zijn waardering uit voor het advies K 05/04 van 18 oktober 2004 van de Raad voor de Kunsten bij het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de uitvoering van het erfgoeddecreet van 7 mei 2004 houdende de organisatie en subsidiëring van een cultureel erfgoedbeleid, voor wat betreft de musea, de cultureel-erfgoedpublicaties en de projecten cultureel erfgoed.

De Raad voor Cultuur sluit zich bij dit advies aan.

4.7. AANBEVELING betreffende de taakomschrijving en de werkwijze van de Raad voor Cultuur (brief van 7 december 2004)

Aan de voorzitter van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement

Aan Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel

Aan de directeur-generaal administratie Cultuur

Aan de afdelingshoofden administratie Cultuur

Aan de voorzitters van de "gespecialiseerde" raden

Onderwerp: taakomschrijving en werkwijze Raad voor Cultuur.

De Raad voor Cultuur streeft ernaar zijn adviserende taak zo transparant, eenvoudig en doelmatig mogelijk uit te oefenen door zich maximaal te concentreren op zijn hoofdopdracht.

Deze bestaat erin adviezen te geven betreffende een globale visievorming

over cultuur en over de algemene lijnen van het beleid.

De raad wil daarom vermijden om advies te moeten geven over voorontwerpen van decreet en/of ontwerpbesluiten die uitgebreid en deskundig geadviseerd werden in de gespecialiseerde raden.

Op basis van juridisch advies van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie en de juridische dienst van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, kan de adviestaak van de Raad voor Cultuur zoals omschreven in artikel 5, 1° van het decreet van 19 december 1997, worden gespecificeerd.

Voor al wat nuttig is, hechten we eraan u hierover te informeren.

De Raad voor Cultuur adviseert over intersectorale materies, in tegenstelling tot de gespecialiseerde raden wier adviesbevoegdheid sectorgebonden is.

Gaat het om een aangelegenheid louter behorende tot een sector, dan is de Raad voor Cultuur niet verplicht tot het geven van een advies hieromtrent, tenzij de leden hierom vragen.

Gaat het echter eveneens om sectoroverschrijdende aangelegenheden, dan dient wel een advies te worden gegeven door de Raad voor Cultuur.

De Raad voor Cultuur heeft een adviseringsopdracht met betrekking tot beleidsvoorbereiding en beleidsevaluatie, en aldus ongeacht of het gaat om een decreet of een besluit. De inhoudelijke materie is doorslaggevend. Belangrijk is of het decreet of besluit bepalingen inhoudt met betrekking tot een bepaalde sector en/of intersectoraal is.

v.l.n.r.: ondervoorzitter en voorzitter

5. MEMORANDUM AAN DE VLAAMSE REGERING EN HET VLAAMS PARLEMENT

5.1. Situering

Het memorandum 2004 van de Raad voor Cultuur bundelt de memoranda van de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding, de Raad voor de Kunsten, de Jeugdraad en de Sportraad en neemt tevens een memorandum over cultureel erfgoed op.

De Raad voor Cultuur neemt positie in over cultuur en democratie en vraagt van de volgende minister een open en scherp beleid vanuit een duidelijke visie op cultuur. De raad schuift cultuur naar voren als een sleuteldomein: als Vlaanderen zijn idee van een internationaal competitieve op creativiteit gegronde economie ernstig neemt, is cultuur bij uitstek een domein waarin Vlaanderen zijn maatschappelijk zelfbeeld construeert. Niet voor niets kreeg het memorandum deze ambitieuze titel mee: *De toekomst van Vlaanderen. Vragen voor een Vlaams Cultuurbeleid.*

De memoranda kwamen tot stand dankzij het denkwerk van een grote groep geëngageerde mensen die actief zijn in het culturele veld en doorheen de jaren expertise hebben opgebouwd in hun domein. Ze vormen een constructief vertrekpunt voor de nieuwe minister van Cultuur en zijn medewerkers, om een krachtig en dynamisch cultuurbeleid op te zetten in dialoog met de diverse adviesorganen die deze denkers en experts verenigen. Tegelijk zijn de memoranda interessante stof voor iedereen die actief is in het culturele veld, inbegrepen de verslaggevers cultuur.

5.2. Inhoud

Vlaanderen investeert in verhouding tot zijn bruto regionaal product minder aan cultuur dan vergelijkbare regio's. Het is voor de hand liggend om een groei van de middelen te vragen, als het voortdurend beleden belang van cultuur, creativiteit en gemeenschapsvorming ook gemeend is. Toch vragen de Raad voor Cultuur en zijn sectorale raden in de eerste plaats iets anders: een krachtig en operationeel beleid.

Van een nieuwe minister van Cultuur verwacht de raad een duidelijke visie over de plaats van cultuur in de maatschappij, in het Vlaanderen van vandaag. De raad wil hierover voorzetten geven en acht het van groot belang dat de discussie over cultuurbeleid ten gronde wordt gevoerd. Beleid, stelt de raad, is iets anders dan verzakelijkt productief beheer. Reflectie is nodig om te komen tot een maatschappij die mee door een cultureel project wordt gedragen.

Wat is cultuur? Dat is de eerste vraag waar een minister van Cultuur voor staat. De kunsten, cultureel erfgoed, volksontwikkeling en cultuurspreiding, de sport, de media, toerisme en jeugd: het zijn eerder technisch afgebakende domeinen. De vraag naar wat cultuur is of niet is, bepaalt wat de politiek in de diverse velden al dan niet beoogt. De tweede vraag is die naar *de relatie tussen cultuur en democratie*. Het is aan het beleid om een waarderung uit te drukken voor de brede waaier aan activiteiten binnen het cultuurdomein en beslissingen te nemen over wat het wel of niet subsidieert. Van een politieke visie verwacht de raad dus ook een argumentatie over wat niet gesubsidieerd maar wel gewaardeerd wordt. Een beleid dient immers niet alleen letterlijk voorwaarden te scheppen (decretaal kader, transparante financiële en andere ondersteuning...), maar moet ook een mentale ruimte kunnen creëren waarin culturele actoren zich thuis voelen. De derde vraag van de raad focust op het verband tussen *cultuur en onderwijs*, twee

domeinen die onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.

Tijdens de voorbije legislatuur werden grote stappen gezet in de richting van een integraal Vlaams cultuurbeleid. Beleidsvernieuwingen werden geïnitieerd, achtergebleven domeinen werden beleidsmatig in de steigers gezet, fragmentair gegroeide decreten werden in een breder kader ingebed. Het beleid ontschotte veel van zijn velden, maar formuleerde nog geen overtuigende antwoorden op de eigen grenzen. De raad vraagt in dit verband om een integrale visie op Vlaanderen als een conglomeraat van stedelijkheid en voorstedelijkheid. De steden van Vlaanderen zijn volgens de raad de plekken bij uitstek waar het landelijke en internationale beleid zich kan verankeren. In deze context vergt *Brussel* specifieke aandacht. Niet alleen het *interstedelijke*, maar ook het *interregionale denken*, de verhouding tot de ons omringende regio's, is essentieel voor de kleine regio die Vlaanderen in Europa is.

Tot slot moet Vlaanderen dringend werk maken van een *internationaal cultureel beleid*. Nooit heeft Vlaanderen zijn culturele ambities en taken in deze globaliserende wereld bewust geformuleerd. Vlaanderen heeft dus ook de relatie tussen het internationale en de regionale en lokale verantwoordelijkheden niet kunnen hardmaken.

De nadruk op deze grote vragen houdt niet in dat de raad enkel een maatschappelijke visie en een brede horizon verhoopt van het beleid. Ook beheer kan een project worden. De raad pleit voor een helder, beargumenteerd, aanspreekbaar en tegensprekelijk beleid dat tegelijk wetenschappelijk wordt onderbouwd en dat in een dialoog tussen de overheid en het veld rijpt.

Van de wensen en ideeën van de raad vinden het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering een overzicht in de memoranda van de verschillende sectorale adviesraden die hier gebundeld worden.

De Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding vraagt duidelijkheid over de optie van een geïntegreerd beleid met concrete verbindingen tussen de decreten binnen cultuur, en met “bruggen” naar belendende sectoren zoals onderwijs, welzijn en kunsten. De raad hecht tevens belang aan een verheldering van de verhouding tussen cultuur en vrije tijd, met een pleidooi voor nuancering en kwaliteitsbewaking. Verder wordt gepleit voor transparantie in de financiering, een visie op de relatie tussen professionele en vrijwillige medewerkers, een evaluatie van en een garantie voor de autonome werking van de steunpunten, het belang van wetenschappelijk onderzoek en kwaliteitszorg. Naast deze algemene adviezen, biedt het memorandum een overzicht van de specifieke aandachtspunten in de sectoren amateurkunsten, bibliotheken, cultuurcentra en het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

De Raad voor de Kunsten buigt zich op de eerste plaats over de implicaties voor de nieuwe minister van Cultuur van het gloednieuwe kunstendecreet en reflecteert over de rol van de kunsten in een complexe maatschappij. De raad benadrukt de diversiteit, dynamiek en vernieuwing in het kunstenvormingslandschap en onderstreept het belang van het zoeken naar synergieën. Hij verheugt zich over het belang dat andere departementen in de voorbije legislatuur hebben gehecht aan cultuur, maar vraagt een geïntegreerde aanpak en waarschuwt voor het louter instrumenteel inzetten van cultuur. De raad vraagt duidelijkheid over het statuut van de kunstenaar en betreurt de gestaag krimpende aanwezigheid van een kritische benadering van de kunsten in de media. Hij houdt een pleidooi voor een ambitieuzer beleid inzake wetenschappelijk onderzoek en reflectie. Naast algemene beleidsaanbevelingen als deze, worden de aandachtspunten van de verschillende sectoren in de kunsten behandeld.

Het zopas goedgekeurde nieuwe verruimde **erfgoeddecreet** ontstond van-

uit de nood aan een overkoepelend decretaal kader om musea, erfgoedcentra en erfgoedconvenants te omvatten en in een ruimer transversaal verband te plaatsen. Met het oog op het maatschappelijk exploiteren van het culturele erfgoed, zijn volgens de erfgoedsector verdere inspanningen voor het erfgoed en de omgang ermee onontbeerlijk. Het memorandum licht de verschillende bekommernissen toe en focust op beleidsaspecten, erfgoed als niet-hernieuwbare grondstof, partnerships tussen de verschillende actoren, professionalisering, opleiding en onderzoek, het belang van vrijwilligers, en de erfgoedinstellingen als instrumenten voor levenslang leren.

De Jeugdraad schreef een prikkelend en helder memorandum vanuit de overtuiging dat het goed is om in Vlaanderen te leven, maar dat Vlaanderen (nog) jeugdriendelijker kan worden. De raad bekijkt Vlaanderen vanuit een kinder-, jongeren- en jeugdwerkbril en formuleert de cruciale voorwaarden voor een jeugdbeleid, met een duidelijke visie op participatie, informatie en preventie. Het memorandum hecht essentieel belang aan een wederzijds respect van en voor kinderen en jongeren. Er wordt ook nagedacht over jong zijn in de vrije tijd, jong zijn overal in Vlaanderen, jong zijn in het verkeer, jong zijn op de schoolbanken, jong zijn en werken en jong zijn morgen en overmorgen.

De Sportraad zet met zijn memorandum enkele bakens uit voor een optimaal Vlaams sportbeleid, waarin coördinatie, kwaliteit, subsidiariteit en transparantie centraal staan. Een sportbeleid waarin gemeentelijke, provinciale, Vlaamse en internationale taken samengaan, met respect voor ieders autonomie. De Sportraad doet aanbevelingen inzake infrastructuur, een nieuw Vlaams sportpromotieplan, actualisering van het decreet, ondersteuning op juridisch vlak en wettelijke omkadering, informatie, communicatie en media, vorming, topsport, sport voor gehandicapte personen, gezond sporten en advisering.

5.3. Verspreiding

Er werden 700 exemplaren van de gebundelde memoranda verspreid. De verspreiding gebeurde via de post en via e-mail aan de Commissie voor Cultuur, Media en Sport van het Vlaams Parlement en aan de nieuw samengestelde Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media van het Vlaams Parlement, aan de Vlaamse Regering, aan de advies- en beoordelingsraden en commissies, aan de administratie Cultuur, aan de democratische politieke partijen, aan de steunpunten cultuur en aan de pers.

Het memorandum kan worden aangevraagd via de portaalsite van de Vlaamse overheid (www.vlaanderen.be) en de Vlaamse Infolijn (0800-302 01).

In de periode juni – december 2004 kwamen 27 aanvragen binnen via de infolijn. De publicatie werd met een begeleidend briefje bezorgd.

De gebundelde memoranda zijn ter inzage op:

www.vlaanderen.be/cultuurbeleid/raden_commissies/index.htm

“De toekomst van Vlaanderen. Vragen voor een Vlaams Cultuurbeleid”

Memoranda 2004 voor de nieuwe Vlaamse Regering

Depotnummer D/2004/3241/168

Uitgave juni 2004

6. GESPREKKEN IN HET KADER VAN DE REGERINGSVORMING

6.1. Gesprek met informateur Yves Leterme

In het kader van zijn consultaties met het middenveld, had de informateur een onderhoud met de voorzitter van de Raad voor Cultuur teneinde hem de gelegenheid te geven de grote lijnen van het memorandum van de Raad voor Cultuur toe te lichten.

Gesprek met de administratie Cultuur

6.2. Gesprek met de administratie Cultuur

Tijdens een ontmoeting van de administratie Cultuur met de Raad voor Cultuur en de sectorale raden op dinsdag 22 juni 2004 in het Errerahuis, werd informatie uitgewisseld over de aanbevelingen die beide instanties richten aan de aantredende Vlaamse minister van Cultuur. Om de vijf jaar, net na de Vlaamse verkiezingen, komt de administratie naar buiten met haar Regeerbijdrage. Het betreft aanbevelingen voor de nieuwe minister en de detectie van aandachtspunten, noden en witte vlekken. Waar liggen de verschillen en waar zijn er raakpunten met de aanbevelingen uit het memorandum van de Raad voor Cultuur?

Naast de uitvoering van de goedgekeurde decreten, de nood aan extra impulsen voor de beeldende kunsten, voor architectuur en vormgeving en de erfgoedsector evenals de blijvende aandacht voor cultuurparticipatie, dienen zich nieuwe beleidsaccenten aan: de commerciële cultuur, de internationalisering, de digitalisering. Ook is er nood aan een coherente visie op cultuur en op samenwerking tussen cultuur en onderwijs.

De Raad voor Cultuur vraagt meer ondersteuning en een duidelijker taakomschrijving.

6.2.1. De financiering van cultuur

De administratie legt sterk de nadruk op het feit dat er op zijn minst 50 miljoen euro extra moet komen voor cultuur om een normale groei te verzekeren. In tegenstelling tot de administratie Cultuur pleit de Raad voor Cultuur voor meer reflectie en pint zich niet vast op een bedrag voor de verhoging van de cultuursubsidies. Wel komen uit de verschillende deelsectoren duidelijke en goed onderbouwde signalen dat een subsidieverhoging noodzakelijk is.

6.2.2. De creatieve industrieën

De overheid moet een stelling innemen tegenover de stijgende ‘vermarkting’ van cultuur, meent de administratie. Cultuur - zowel muziek, film, literatuur als podium- en andere kunsten - komt steeds meer in het commerciële circuit terecht. De overheid mag dat niet als een bedreiging zien, maar moet een beleid ter zake ontwikkelen.

Een enigszins overeenstemmende visie bij de Raad voor Cultuur. Waar die vier jaar geleden nog stelde dat de commercialisering van cultuur en de afbrokkeling van cultureel gezag leiden tot een verschraling van culturele smaken en zelfs tot ‘een verlamming van het oordeelsvermogen’, is de houding nu heel wat minder star. Het beleid en het gesubsidieerde werkveld moeten een vinger aan de pols houden van wat zich op korte termijn ontwikkelt op het commerciële terrein, al komt de vernieuwing misschien niet meteen uit die hoek. Waarom zou de nieuwe minister van Cultuur een commercieel initiatief niet positief mogen evalueren? zo vraagt de raad zich af. Tegelijk klinkt de waarschuwing: de overheid mag de subsidiepolitiek die geleid heeft tot de bloei van cultuur in Vlaanderen niet op de helling zetten.

6.2.3. Internationaal, interregionaal en interstedelijk cultuurbeleid

De administratie Cultuur legt veel nadruk op de ontwikkeling van een internationaal cultuurbeleid. ‘Wil Vlaanderen internationaal een belangrijke rol spelen, dan zijn meer middelen en meer visie nodig’, meent de administratie. ‘De internationalisering is een feit. Enerzijds bepalen Europese regelgeving en internationale conventies mee het beleid; anderzijds heeft Vlaanderen ook veel te bieden vanuit alle culturele domeinen. Zowel historisch als actueel staat de Vlaamse cultuur hoog aangeschreven. Dat moet ten volle uitgespeeld worden.’

Volgens de administratie moet de overheid de aanwezigheid van de Vlaamse cultuur in het buitenland versterken door meer promotie te maken en

door een sterkere aanwezigheid in werkgroepen in bijvoorbeeld de Raad van Europa.

Evenals de administratie vindt ook de Raad van Cultuur dat Vlaanderen dringend nood heeft aan een internationaal cultuurbeleid. 'Er bestond al een internationaal beleid dat cultuur als instrument gebruikte, maar dat was geen internationaal cultuurbeleid', vindt de Raad voor Cultuur. 'Vlaanderen heeft zijn ambities en culturele taken in deze geglobaliseerde wereld nooit bewust geformuleerd. De oprichting van een "steunpunt Internationalisering" zou al een stap vooruit zijn.'

In Brussel, de meest internationale stad van Vlaanderen, bestaat nog steeds geen cultureel akkoord tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap.

Het interstedelijk cultuurbeleid is ook nog niet uitgewerkt, zegt de raad. De cultuurbeleidscoördinatoren hebben een enorme stimulans gegeven aan het cultuurbeleid, maar de impact is nog te gemeentelijk. 'Vlaanderen denkt te veel in termen van zijn dorpen, die bij wijze van spreken allemaal een cultureel centrum hebben. Het ontbreekt Vlaanderen aan intergemeentelijke samenwerking. Zelfs de cultuursteden Antwerpen, Gent en Brussel hebben geen gemeenschappelijke visie op cultuur, merkt de Raad voor Cultuur op. 'Het cultuurbeleid is medebeheerder van het zelfbeeld van Vlaanderen, en mee verantwoordelijk voor het overleven van Vlaanderen', stelt de Raad voor Cultuur.

6.2.4. Digitalisering

Een andere belangrijke evolutie waar de overheid aandacht voor moet hebben, is de impact van de digitalisering op cultuur. 'Digitalisering is een Europees aandachtspunt, waar Vlaanderen nog relatief weinig in geïnvesteerd heeft', zegt de administratie Cultuur. 'Langetermijnbewaring en beschik-

baarheid van digitale inhoud zijn slechts enkele aspecten waarover internationale netwerken zich buigen. Vlaanderen mag niet achterblijven.'

'Digitale media worden al in verschillende sectoren toegepast, maar die inspanningen blijven veelal kleinschalig en weinig gecoördineerd', stelt de administratie. 'Er moet een integraal beleid ontwikkeld worden voor digitale cultuur.' Ook daar moet, net als bij de vermarkting van cultuur, in eerste instantie onderzoek komen. Dat moet de basis vormen voor een beleidsplan en extra middelen tijdens de tweede helft van de legislatuur.

Een verdere digitalisering van het cultureel patrimonium noemt de Raad voor Cultuur zeker noodzakelijk, maar geen topprioriteit.

6.2.5. Meer visie op cultuur, in plaats van een rijtje subsidiemaatregelen

Essentieel is een duidelijke afbakening van het begrip 'cultuur', staat in het memorandum van de Raad voor Cultuur. Dat is de eerste vraag waar de nieuwe minister van Cultuur voor staat. De tweede, daarmee samenhangende vraag, is die naar de relatie tussen cultuur en democratie. De Raad voor Cultuur verwacht van de minister dat die in zijn beleid een duidelijke visie uitwerkt over de werking van cultuur in het democratisch bestel. 'De voornaamste uitdaging bestaat erin een beleid te ontwikkelen dat in alle richtingen zorgt voor kruisbestuiving, dat een inburgeringsaanbod net zo hip vindt als een multicultureel volksfeest en dat vooral op zoek gaat naar stimuli om segmenten elkaar te laten ontmoeten', meent de Raad voor Cultuur.

Welk belang hechten we aan cultuur? Over de plaats en het maatschappelijke belang van cultuur moet een politieke consensus komen. Cultuur moet in een breed kader gezien worden van innovatie en creativiteit. Cultuur neemt daarin zelfs een sleutelpositie in.

6.2.6. Cultuur en onderwijs

Wanneer vinden cultuur en onderwijs elkaar? Cultuur is een noodzakelijk onderdeel van het onderwijs, maar totnogtoe waren beide domeinen geen vanzelfsprekende partners. Een terugkerende klacht gaat over de hoogst occasionele pogingen om een brug te slaan. De Raad voor Cultuur vraagt de oprichting van een Vlaams expertisecentrum voor cultuur en onderwijs.

6.2.7. Raad voor Cultuur vraagt meer ondersteuning en duidelijke taakverdeling

Om zijn strategische opdracht ten volle te kunnen uitoefenen, pleit de raad voor meer ondersteuning en een duidelijke taakverdeling met betrekking tot de advisering. De huidige administratieve ondersteuning laat niet toe om de strategische inbreng grondig te onderbouwen. De vergelijking wordt gemaakt met de Raad voor Cultuur in Nederland. Het pleidooi voor taakverdeling heeft te maken met het feit dat nu vaak dubbel werk wordt gedaan. De Raad voor Cultuur moet als het ware de grondige adviezen van de sectorale raden nog eens overdoen.

6.3. Gesprek met Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel

De voorzitter van de Raad voor Cultuur Bart De Baere had een kort gesprek met de nieuwe minister. Bij die gelegenheid werden kort de kernpunten van het memorandum toegelicht.

6.4. Hoorzittingen en gedachtewisselingen in het Vlaams Parlement

De voorzitter van de Raad voor Cultuur werd door het Vlaams Parlement gevraagd om een uiteenzetting te geven over:

- het ontwerp van decreet houdende de subsidiëring van kunstorganisaties, kunstenaars, organisaties voor kunsteducatie en organisaties voor sociaal-artistieke werking, internationale initiatieven, publicaties en steunpunten
- het memorandum van de Raad voor Cultuur.

Onderwerp	Commissie	Datum	Verslag
Ontwerp van decreet houdende de subsidiëring van kunstorganisaties, kunstenaars, organisaties voor kunsteducatie en organisaties voor sociaal-artistieke werking, internationale initiatieven, publicaties en steunpunten Hoorzitting/gedachtewisseling	Cultuur, Media en Sport	9 maart 2004	Stuk 2019 (2003-2004) – Nr. 2
Memoranda aan de Vlaamse Regering met de Raad voor Cultuur, de Raad voor de Kunsten en de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding Hoorzitting/gedachtewisseling	Cultuur, Jeugd, Media en Sport	10 november 2004	Stuk 119 (2004-2005) – Nr. 1

De verslagen met als nummer 2019 en 119 zijn te vinden op de website van het Vlaams Parlement:

<http://jsp.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2003-2004/g2019-2.pdf>

<http://jsp.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2004-2005/g119-1.pdf>

7. SECRETARIAAT

Het secretariaat van de Raad voor Cultuur wordt waargenomen door de Cel Strategische Adviesraden van het directoraat-generaal van de administratie Cultuur van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De Cel Strategische Adviesraden ondersteunt en kadert eveneens de werking van de Raad voor de Kunsten en de Adviserende Beroepscommissie voor Culturele Aangelegenheden.

Samenstelling Cel Strategische Adviesraden:

Iris Van Riet, vanaf 1 januari 2004, secretaris van de Raad voor Cultuur
02 553 41 93

iris.vanriet@wvc.vlaanderen.be

Isabel Paeme, vanaf 28 oktober 2004, beleidsmedewerker

02 553 41 71

isabel.paeme@wvc.vlaanderen.be

Viviane Petré, vanaf 1 maart 2004, directiesecretaris

02 553 41 91

viviane.petre@wvc.vlaanderen.be

Myriame Debroeck, vanaf 1 februari 2004, administratief assistent

02 553 42 21

myriam.debroeck@wvc.vlaanderen.be

Vornoemde personeelsleden zijn tewerkgesteld respectievelijk als directeur, adjunct van de directeur, deskundige en hoofdassistent bij het directoraat-generaal.

De taken van het secretariaat zijn veelvuldig. In dit verband kan worden verwezen naar de opdrachten van de Raad voor Cultuur zoals omschreven in

het artikel 5 van het decreet van 19 december 1997¹. Meer specifiek gaat het om: coördineren van werkzaamheden, voorbereiden van discussienota's en (ontwerp-)adviezen, opvolgen van projecten en werkgroepen, voeren van beperkte studie-opdrachten, opvolgen van het werkveld, contacten leggen, verzorgen van externe communicatie, verslaggeving en alle bijhorende administratieve taken,...

8. WEBSITE

Informatie over de opdracht, de samenstelling en de werking van de Raad voor Cultuur is te vinden op:

www.vlaanderen.be/cultuurbeleid/raden_commissies/index.htm

Alle verslagen, adviezen, standpunten en publicaties van de Raad voor Cultuur zijn er consulteerbaar.

9. PERS

Maandag 21 juni 2004: perslunch, Errerahuis.

De Raad voor Cultuur maakt zijn verwachtingen bekend ten aanzien van de toekomstige minister van Cultuur.

Aanleiding is de publicatie van de memoranda 2004 van de Raad voor Cultuur, Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding, Raad voor de Kunsten, Cultureel Erfgoed, Jeugdraad en Sportraad onder de gezamenlijke noemer "De toekomst van Vlaanderen. Vragen voor een Vlaams Cultuurbeleid."

Gesprekvoerders:

Raad voor Cultuur: Bart De Baere, voorzitter, Sigrid Bousset, ondervoorzitter, Iris Van Riet, secretaris;

1) Belgisch Staatsblad van 11 april 1998

Raad voor de Kunsten: Johan Thielemans, voorzitter;

Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding: Geert Puype, ondervoorzitter;

Erfgoed: Steven Thielemans, lid Raad voor Cultuur;

Vlaamse Jeugdraad: Steven Wouters, secretaris;

Vlaamse Sportraad: Sonia Vanden Broeck, ondervoorzitter.

Pers: De Morgen: Ward Daenen; De Standaard: Geert Van Der Speeten;

De Tijd: Thomas Peeters; Gazet Van Antwerpen: Stefaan Van Woensel;

Radio 1, De Wandelgangen: Paul Arias; Knack: Tine Vandendriessche.

Een greep uit de persreacties:

De Morgen, 22-06-2004, Adviesorgaan pleit voor regio, stad en België overstijgende politiek

Meer cultuur. Volgens de Raad voor Cultuur, die gisteren haar memorandum voor de nieuwe Vlaamse Regering presenteerde, moet dat het politieke antwoord zijn op de heersende vertwijfeling in Vlaanderen. 'Het beleid moet een écht beleid worden', zegt voorzitter en MuHKA-directeur Bart De Baere.

De Standaard, 22-06-2004, Vijf vragen voor de minister

Meer visie op cultuur, in plaats van een rijtje subsidiemaatregelen: dat vraagt de Raad voor Cultuur in een zopas voorgesteld memorandum.

Uit het document vallen vijf vragen voor de nieuwe minister te distilleren.

1. Welk belang hechten we aan cultuur?
2. Wanneer vinden cultuur en onderwijs elkaar?
3. Kijken we verder dan de kerktoren?
4. Wat valt er allemaal onder cultuur?
5. Weten we wel wat we in huis hebben?

Raad voor Cultuur vraagt internationaal cultuurbeleid voor Vlaanderen

'Dit gaat over beleidskeuzes, niet over middelen'

BRUSSEL (tijd) - Vlaanderen moet hoogdringend werk maken van een internationaal en interregionaal cultuurbeleid. Dat staat in het memorandum 'De

De Tijd, 22-06-2004, Raad voor Cultuur vraagt internationaal cultuurbeleid voor Vlaanderen

Vlaanderen moet hoogdringend werk maken van een internationaal en interregionaal cultuurbeleid. Dat staat in het memorandum 'De toekomst van Vlaanderen. Vragen voor een Vlaams Cultuurbeleid' van de Raad voor Cultuur, die de Vlaamse Regering beleidsadvies verleent. Over een forse kapitaalverhoging voor cultuur wil Bart De Baere, de voorzitter van de Raad voor Cultuur, het liever niet hebben. 'Een sterk beleid dat duidelijke keuzes durft te maken is nu veel belangrijker', zegt De Baere.

De Morgen, 23-06-2004, Bart de Baere (cultuurraad) op visite bij Yves Leterme

Informateur noteert ook in het culturele veld vooral de bekommernis 'om de engagementen uit het verleden uit te voeren'. 'Sector heeft nood aan rust'?

De Tijd, 23-06-2004, Topprioriteiten voor toekomstige minister van Cultuur

Cultuursector formuleert aanbevelingen in twee rapporten

De administratie Cultuur en de Raad voor Cultuur presenteerden de voorbije dagen hun aanbevelingen. Zij zijn de belangrijkste twee spelers die de aantredende Vlaamse minister van Cultuur moeten voorzien van input. Waar liggen de verschillen? De administratie ziet internationalisering, digitalisering en de opkomst van commerciële cultuur als belangrijke aandachtspunten. De Raad voor Cultuur vraagt dat de nieuwe minister in de eerste plaats duidelijke beleidskeuzes maakt.

De Tijd, 23-06-2004, Leterme rondt informatiegesprekken af

In het kader van zijn breed opgevatte informatieronde had Leterme gisteren gesprekken met een wijkcomité uit Antwerpen en uit Gent, met de kinder-

rechtencommissaris, Ankie Vandekerckhove, en met Bart De Baere, de voorzitter van de Raad van Cultuur.

Knack, 30-06-2004 – Pro & Contra – Vraagt een goed cultureel beleid om meer geld?

JA, Herman Baeten, voorzitter Beoordelingscommissie Muziek: “Zonder meer geld komt de kwaliteit en de professionaliteit van de kunstensector in het gedrang.”

NEEN, Bart De Baere, voorzitter Raad voor Cultuur: de Raad voor Cultuur vraagt aan de nieuwe beleidsmakers vooral een meer gegronde visie “Meer middelen zijn het gevolg van een goed cultuurbeleid, maar ze zijn niet essentieel”.

Radio 1, De Wandelgangen, Gesprek met Bart De Baere, voorzitter Raad voor Cultuur naar aanleiding van het Memorandum Raad voor Cultuur 2004.

10. AGENDA VOOR 2005

De Raad voor Cultuur wil zijn opdracht en rol als strategisch adviesorgaan verder opnemen.

Het is van groot belang dat er gezag aan de adviezen van de raden en commissie wordt toegeschreven vermits ze niet bindend zijn. Daarom neemt de Raad voor Cultuur zich voor om de adviezen goed te onderbouwen en ze tegelijkertijd accuraat en tijdig klaar te hebben. Een absolute voorwaarde hierbij is dat er voldoende voorbereidingstijd is en dat de politieke verantwoordelijken voldoende capaciteit ter beschikking stellen voor de ondersteuning van de raad.

De raad wil betrouwbaar, snel en efficiënt kunnen ingaan op adviesvragen van het parlement en van de regering. Ook wil de raad op eigen initiatief een aantal belangrijke sectoroverstijgende thema's bestuderen en adviseren.

Punt van aandacht is de externe communicatie. De raad zal relevante informatie over zijn werking ter beschikking stellen aan het veld, de administratie, de bevoegde minister(s), de bevoegde commissie(s) van het parlement. Indien relevant zal ook informatie worden gegeven aan het brede publiek.

De raad onderhoudt contacten met andere "verwante" adviesraden en –commissies in binnen- en buitenland.

10.1. Aandachtspunten

De Raad voor Cultuur streeft ernaar om volgende onderwerpen bij prioriteit te behandelen:

- de oprichting van een strategische adviesraad voor het beleidsdomein cultuur, jeugd, sport en media (zie ook punt 10.2);
- de creatieve industrieën;
- cultuur op de VRT, naar aanleiding van de nieuwe beheersovereenkomst;
- de herstructurering (academisering) van het Hoger Kunstonderwijs;
- transversale initiatieven tussen cultuur, onderwijs en welzijn;
- soepelheid van instrumenten of ter beschikking stellen van nieuwe instrumenten voor transversale initiatieven. Hoe kunnen instrumenten ter beschikking gesteld worden voor projecten die bijvoorbeeld balanceren tussen het erfgoed, het educatieve en het sociaal-artistische?

Ook de hierna vermelde punten hoopt de raad te behandelen:

- de geldstromen binnen cultuur;
- het cultureel akkoord tussen Vlaanderen en de Franse Gemeenschap;
- relatie vrijwilligers-professionals met het oog op het culturele zomerseizoen;
- vrijetijdsbeleid, met als invalshoek de experimenten met vrijetijdswinkels in 4 steden.

10.2. Strategische advisering

De toekomst van de Raad voor Cultuur houdt verband met de ontwikkeling in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid.

Drie kaderdecreten, namelijk het decreet Bestuurlijk Beleid, het Comptabiliteitsdecreet en het kaderdecreet tot regeling van strategische adviesraden bieden een raamwerk voor het Beter Bestuurlijk Beleid van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet tot regeling van de strategische adviesraden bepaalt dat er per homogeen beleidsdomein één strategische raad wordt opgericht.

Het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media wordt onderverdeeld in zes beleidsvelden of sectoren: Kunsten, Erfgoed, Sociaal-Cultureel Volwassenenwerk, Jeugd, Sport en Media. Die indeling wordt de basis voor de hervorming van de adviesraden en beoordelingscommissies. Een efficiëntere, beter ondersteunde, en dus betere advisering moet de kwaliteit van het cultuurbeleid versterken.

Tijdens de vergadering van 12 februari 2004 nam de Raad voor Cultuur een principieel standpunt in over de op te richten strategische adviesraad. Deze raad dient tegelijk breed te worden samengesteld uit deskundigen met een ruim cultureel perspectief en uit mensen die actief zijn in de diver-

se bevoegdheidsterreinen van de strategische adviesraad. Daarnaast vindt de Raad voor Cultuur een werking via aparte kamers met rechtstreekse adviesbevoegdheid de beste formule. Indien dit niet mogelijk is wegens het al goedgekeurde raamdecreet, vraagt de raad om de mogelijkheid te voorzien van formele delegatie van de voltallige raad naar de in haar rangen opgerichte organen.

COLOFON

Redactie

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Administratie Cultuur – directoraat-generaal
Cel Strategische Adviesraden

Verantwoordelijke uitgever

Bart De Baere
Voorzitter Raad voor Cultuur
Markiesstraat 1
1000 Brussel
raadvoorcultuur@vlaanderen.be
www.wvc.vlaanderen.be/cultuurbeleid
02 553 42 21

Grafische vormgeving

Afdeling Communicatie en Ontvangst
Ingrid Van Rintel

Druk

“Druk in de weer”, Gent

Depotnummer

D/2004/3241/348

Uitgave

februari 2005

